

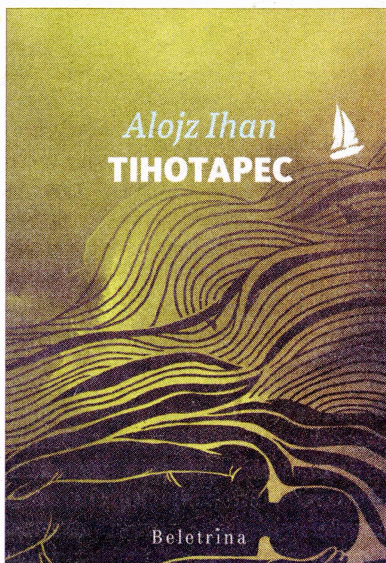
Tihotapec

Alojza Ihana sem literarno poznala predvsem kot pesnika, čeprav je *Tihotapec* njegov peti roman. Včasih se zgodi, da pri nekem avtorju beremo samo eno vrsto književnosti, čeprav objavlja različne vrste. Da je roman smiselno nadaljevanje prejšnjega romana *Karantena*, sem izvedela šele potem, ko sem knjigo že dokončala. Zato lahko trdim, da se bere tudi kot samostojni roman in pri tem bralec ničesar ne izgubi. Ko bereš delo, ki je izšlo pred kratkim (Alojz Ihan je delo predstavljal na jesenskem knjižnem sejmu), a je njegov avtor ravno tako pred kratkim zapustil ta svet, se med branjem sprašuješ, ali so določeni opisi avtobiografski. No, pravzaprav se sama to sprašujem večkrat, tudi pri ostalih pisateljicah in pisateljih.

Andrej in Mario se z jadrnico vračata iz Rima v Trst. Jadrnica, ki je bila nekoč Andrejeva last, je sedaj Marieva, Andrej pa je na njej le kot skiper. Mario si želi določenih postankov, Andrej pa mu kljub neodobravanju nazadnje le ugodí. Andrej je namreč hudo bolan in ve, da ima le še nekaj mesecev življenja. Vse, kar bi rad naredil, je to, da se vrne čim prej v Ljubljano in preživi svoje zadnje mesece življenja s hčerko in ženo. Roman se kmalu prelevi v kriminalni roman, saj Mario na Capriju spozna nekega ruskega veljaka, ki ga vabi v Budvo. Od tod dalje se težave le še stopnjujejo. Na jadrnici, kjer se nimaš kam skriti, se vsako nesporazumevanje ojači, odnosi so veliko zahtevnejši, ker je

sobivanje tesno in neprestano. Odnosi so še toliko bolj napeti, ker se jima na poti iz Budve v Trst pridružita še dva Rusa: Boris, ki naj bi odprl zdravilno kliniko v Ljubljani, in Marina, ki je z njimi zato, da jim kuha med plovbo. Dodatno težavo povzroči novica, da imajo menda pod jadrnico tovor kokaina.

Andreju na določeni točki prekipi, saj ne razume Marievega namena, da bi kupil stanovanje v Dubaju. Mario se

ALOJZ IHAN, TIHOTAPEC

hoče namreč izogniti evropskemu obdavlčevanju in zato ga ruski veljak Kudinov prepričuje, naj investira v Dubaj, saj gre za mirno in varno državo, ki zagotavlja finančno varnost. (Očitno si res nihče ni predstavljal, da bi lahko kakšna bomba padla tudi na Dubaj ...) Zapletenemu odnosu med Mariem in Andrejem se v drugi polovici plovbe doda

še zapletenejši odnos med Andrejem in Borisom. Andrej je namreč zdravnik, Boris pa zdravilec, ki je v Rusiji zaslovel po pripravi mešanic zdravilnih čajev, povzetih po starodavnih samostanskih receptih. Racionalni Andrej naj bi torej širil svojo kliniko v Ljubljani z zdravilcem, ne po lastni želji, pač pa po spletu naključij in zank ruskega veljaka. Zanj je to nepotrebna komplikacija in neželena poteza. Ko tudi ostali izvejo za Andrejevo diagnozo, jim ta pove: *"To je privilegij zdravnikov, o katerem se ne govori. Svoje smrtne diagnoze izvemo, ko smo še povsem zdravi in v kondiciji, ko drugi niti pomislili ne bi na bolezen. Ampak to, da vemo, smrti ne prepreči, da ne bi prišla enako zanesljivo kot pri tistih, ki ne vedo do zadnjega dne."*

Roman odpira različne teme in izhodišča za razmislek, a veliko nasprotje med nekom, ki se od življenja posavlja, in nekom, ki skuša svoje bogastvo prikriti, da ne bi prišel v slabo luč v javnosti, bo verjetno tisti del, ki mi bo več časa ostal v spominu. Ko imaš še nekaj mesecev življenja, se namreč vse, kar ti je bilo prej pomembno, prikaže v drugačni luči.